

Finansdepartementet

Perspektivmeldingen 2024

Amund Holmsen

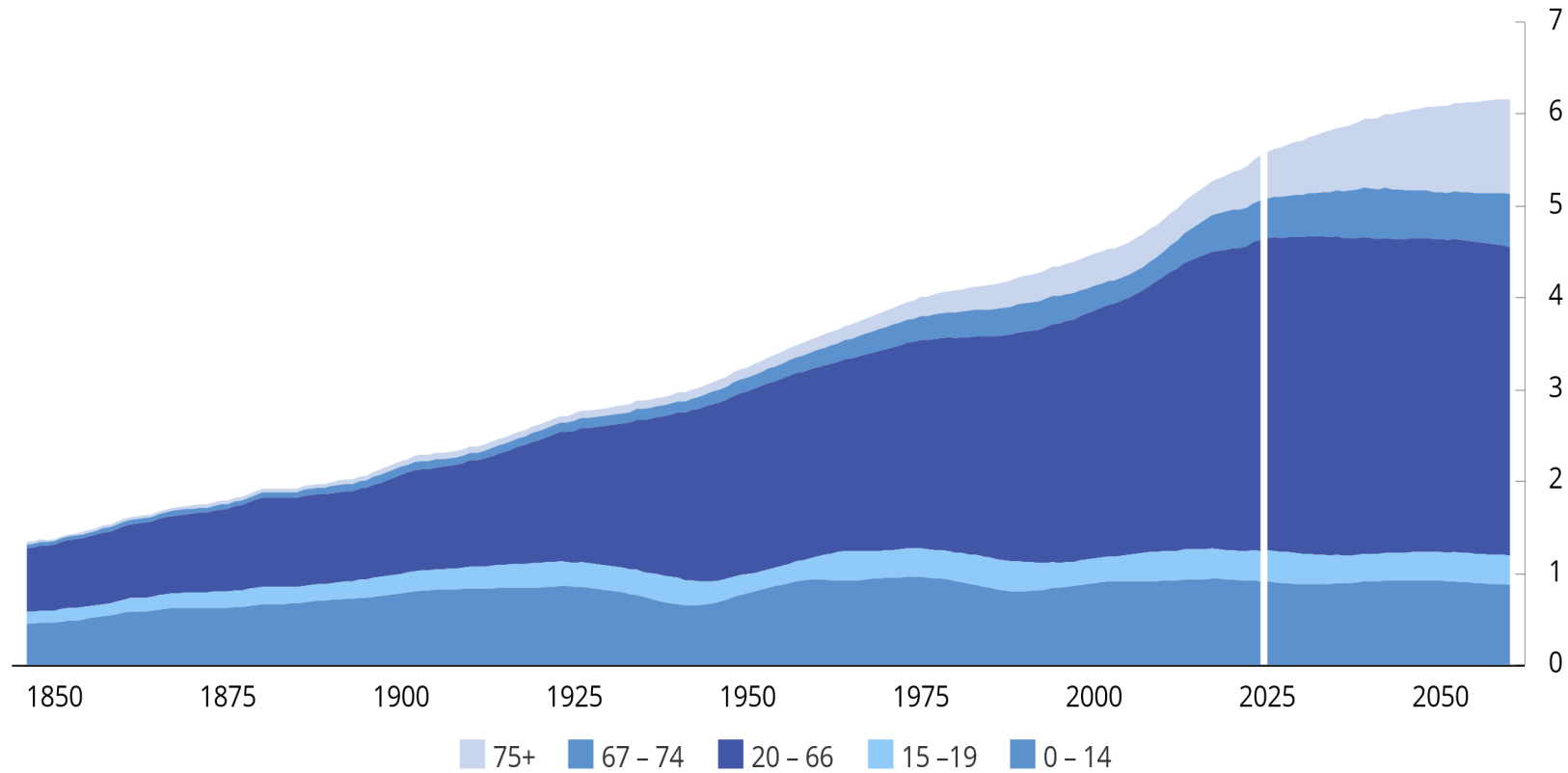
i Videnskapsakademiet, 26. november 2024

Befolkningsendringer påvirker samfunnsutviklingen

Befolkningen fordelt på aldersgrupper. Millioner personer. 1846 – 2060

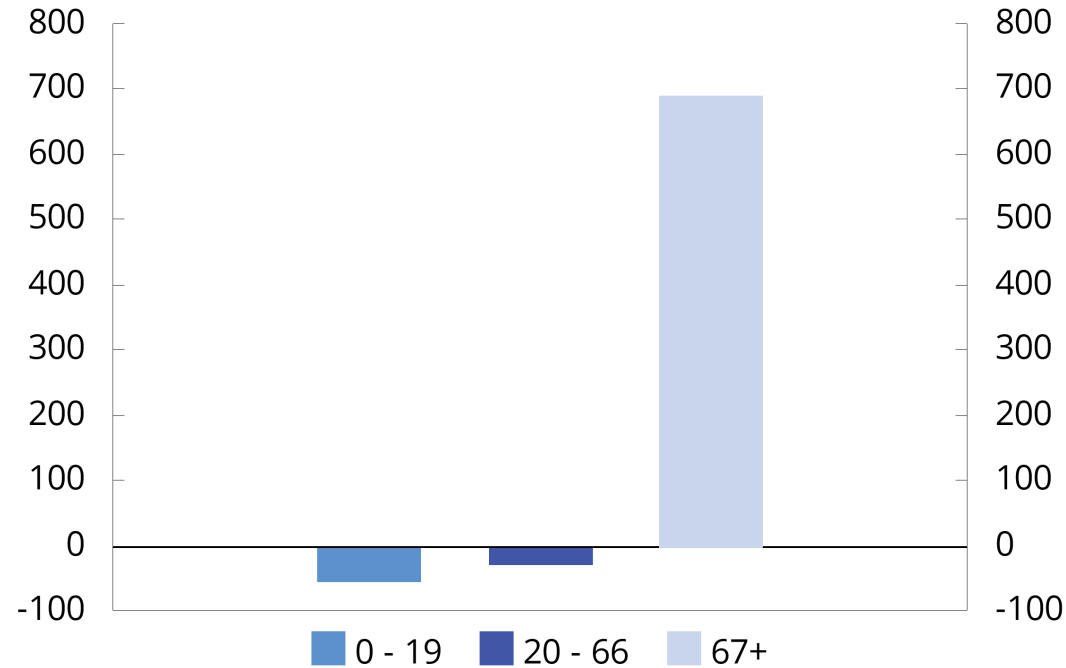
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

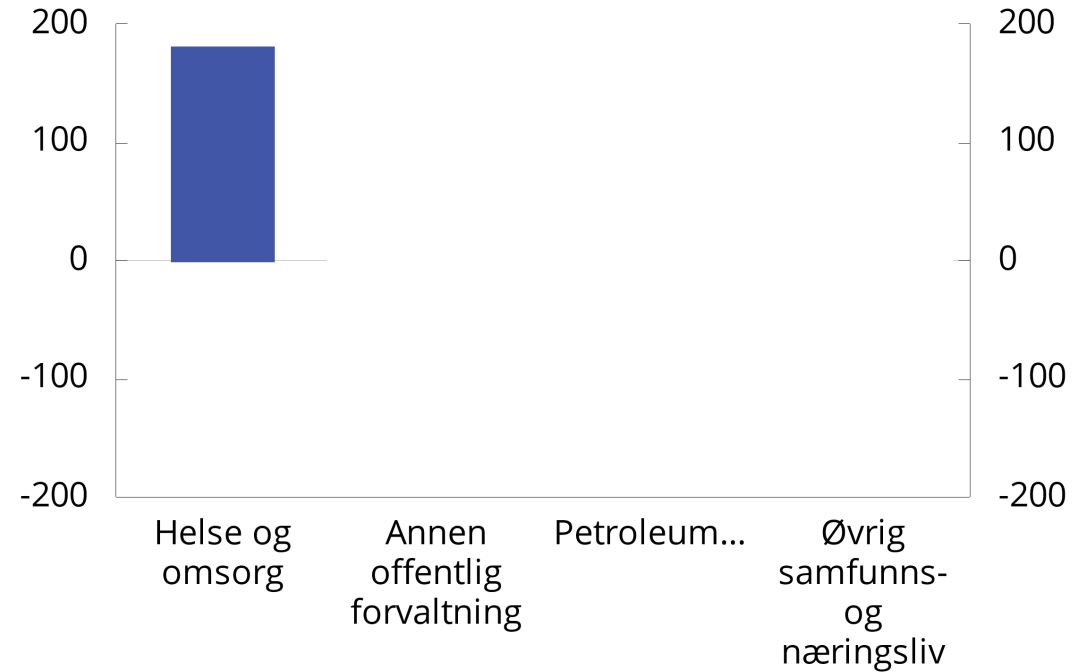
Kamp om arbeidskraften:

Flere eldre gir stort behov for arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren

Endring i befolkning etter aldersgrupper. 1 000 personer. 2024 – 2060

Endring i sysselsetting frem mot 2060. Referanseforløp. 1 000 personer

Behov for omstilling på flere områder

Økt spenning i verden

Foto: Henrik Skarkerud Andersen/Forsvaret

Klima- og naturendringer

Foto: Ingrid Vaagland Stav

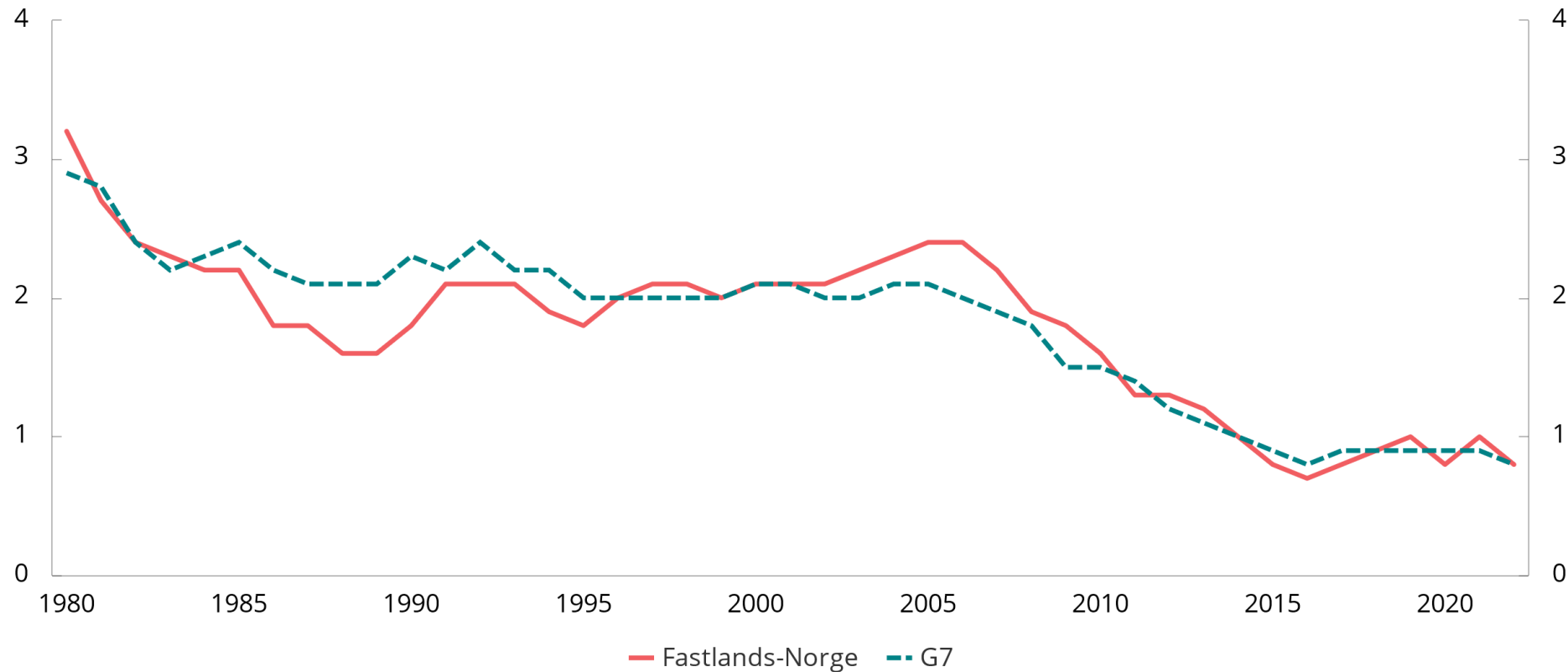
Avtagende petroleumsvirksomhet

Foto: Equinor

Fortsatt lav vekst i arbeidsproduktiviteten

Vekst i arbeidsproduktivitet i Fastlands-Norge og G7-landene. Ti års glidende gjennomsnitt.

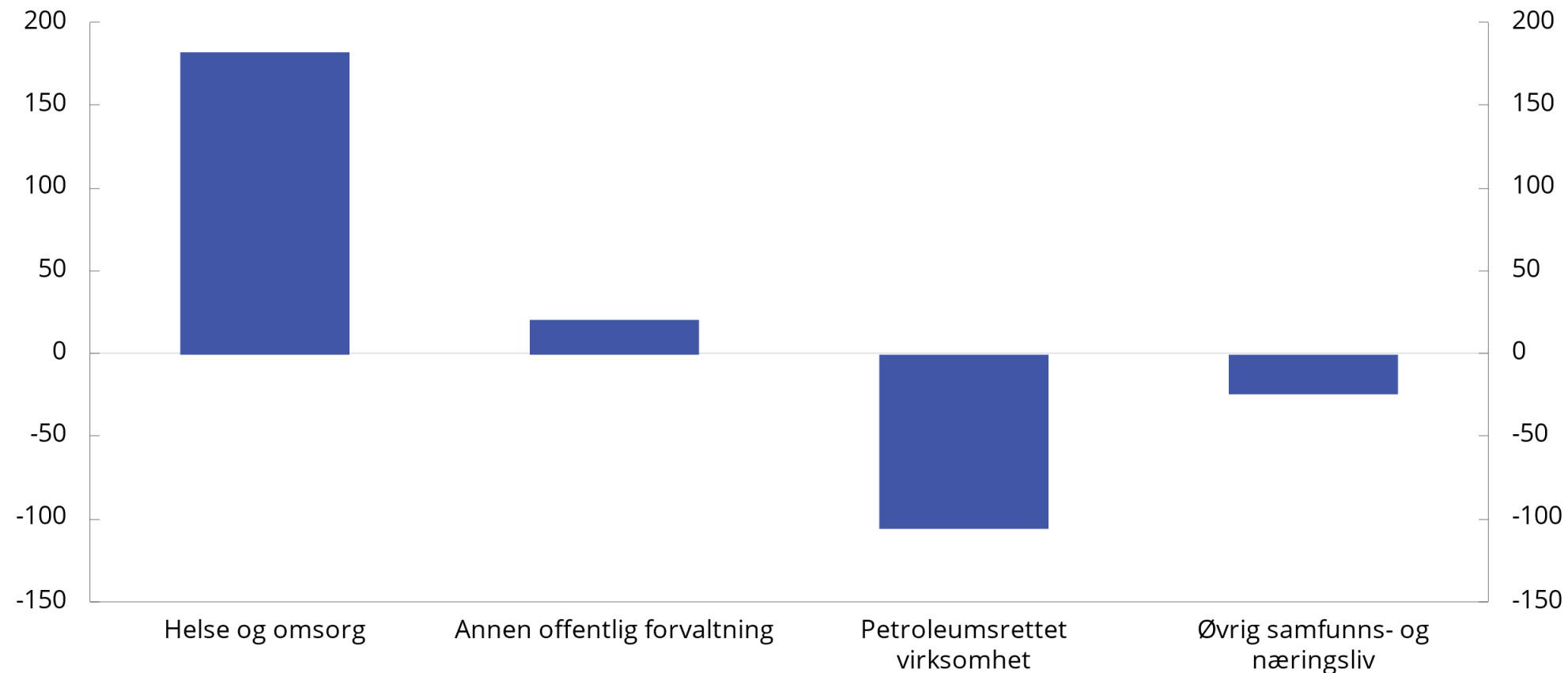
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Uten at det tas grep, er det lite rom for økt sysselsetting i øvrig samfunns- og næringsliv

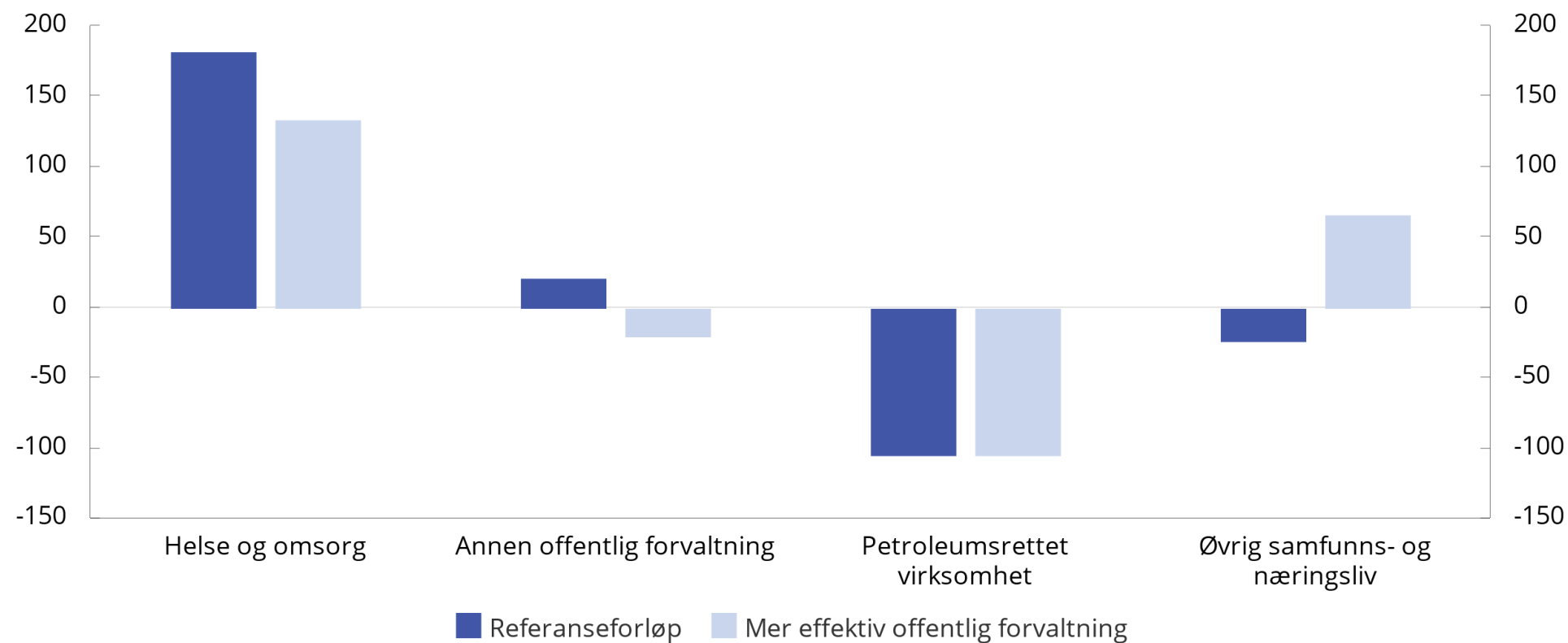
Endring i sysselsetting frem mot 2060. Referanseforløp. 1 000 personer

Klarer vi å jobbe smartere, kan det bli rom for økt sysselsetting også i andre sektorer

Endring i sysselsetting frem mot 2060. Referanseforløp og forløp med mer effektiv ressursbruk i offentlig forvaltning. 1 000 personer

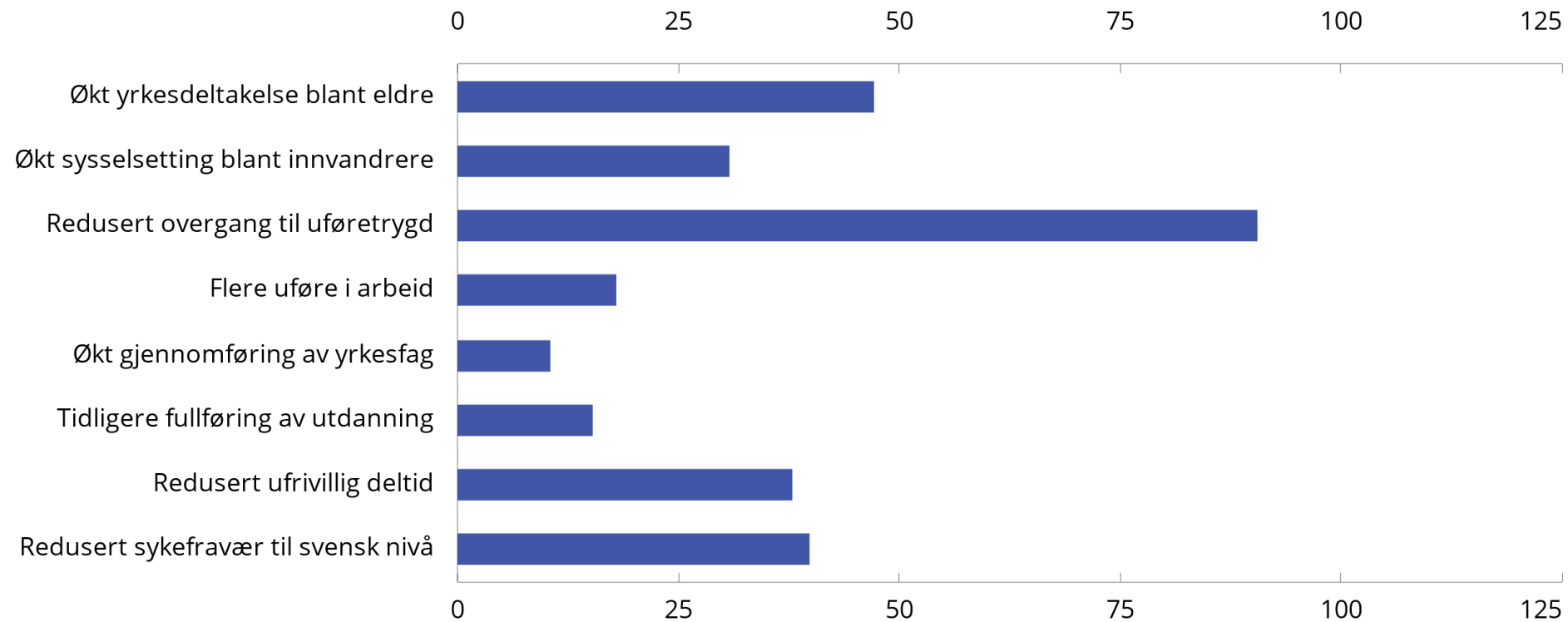
le:
ansdepartementet.

Ulike retningsvalg kan bidra til å øke arbeidstilbudet

Illustrasjon av mulig økning i antall antall årsverk ved ulike retningsvalg. 1 000. Virkning ved full innfasing

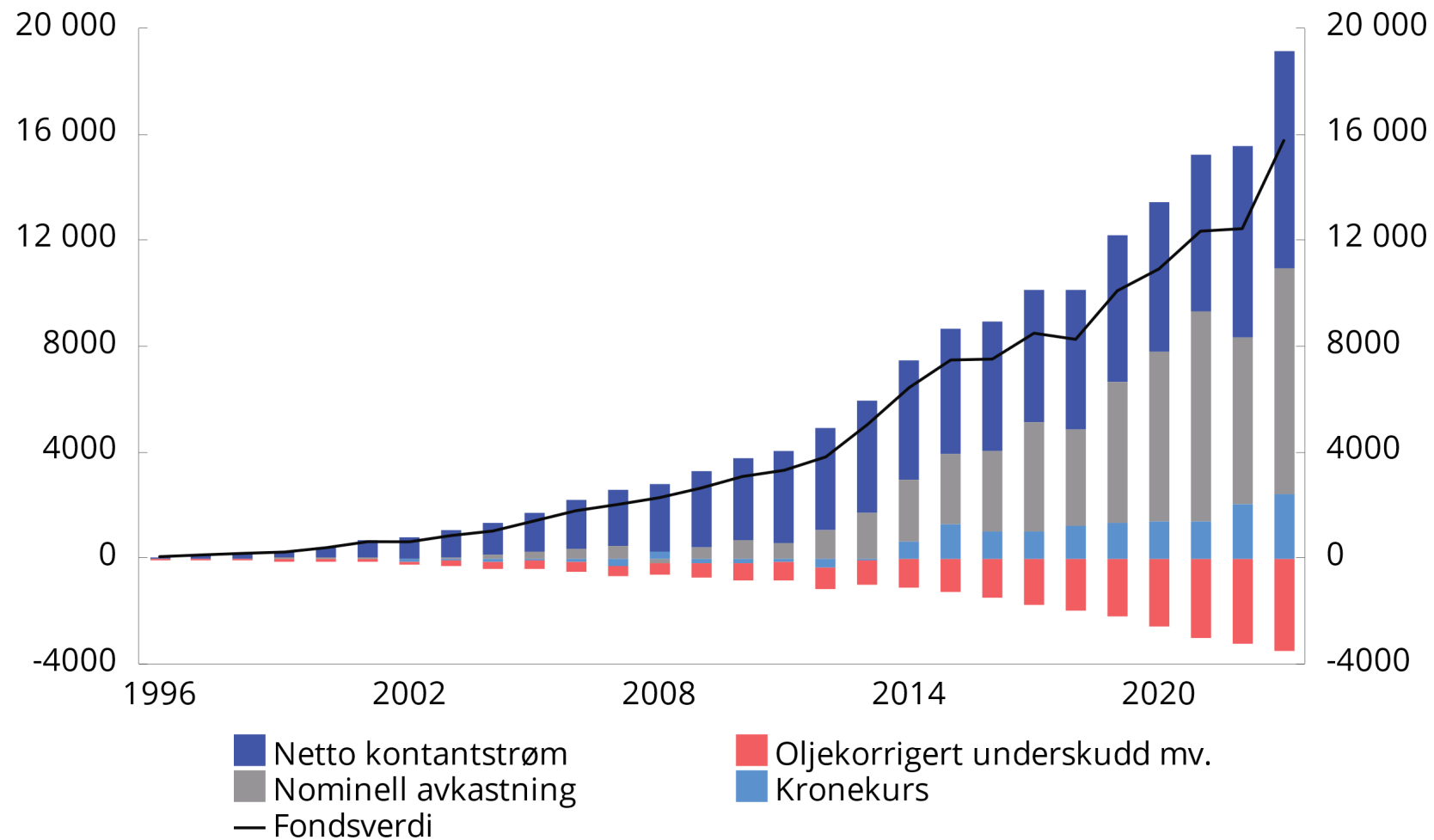

Kilde: Finansdepartementet.

Markedsverdien av Statens pensjonsfond utland.

Mrd. kroner

Kilde: Finansdepartementet

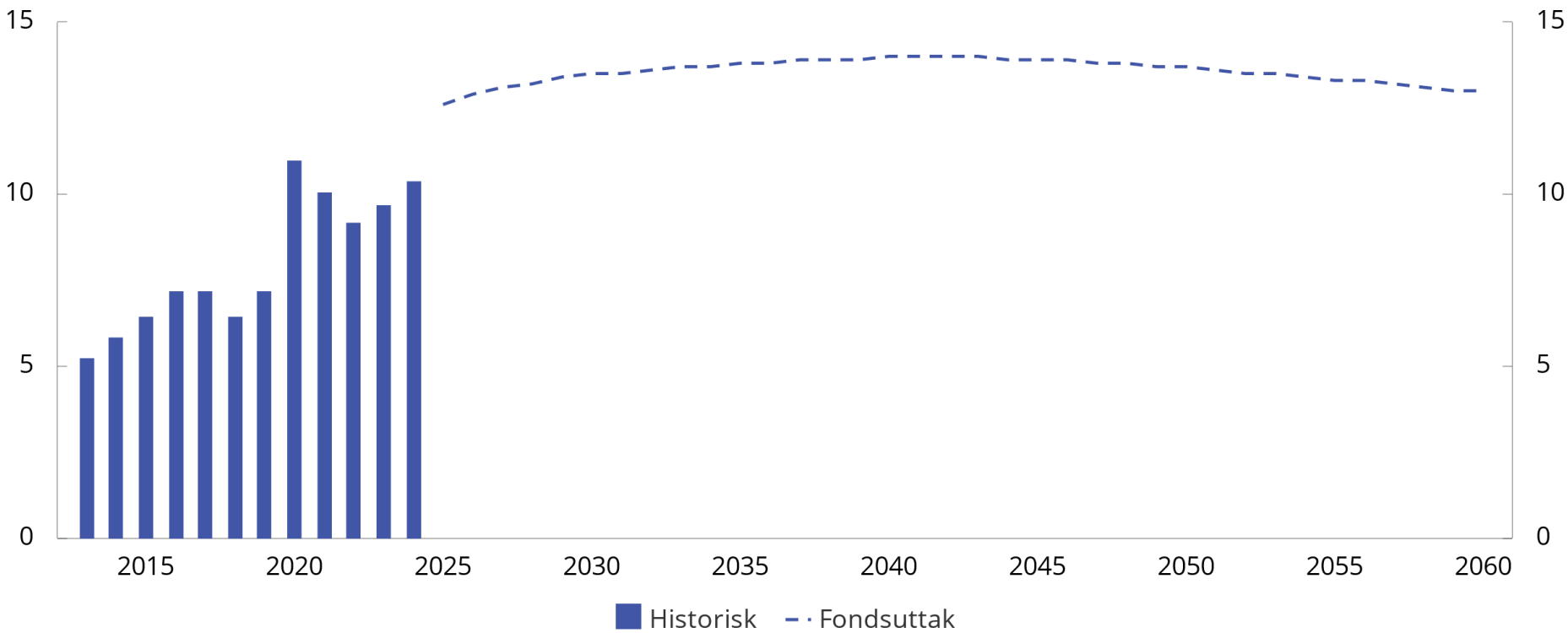

Høy kontantstrøm de nærmeste årene muliggjør økt fondsuttak

Fondsuttaket som andel av BNP for Fastlands-Norge

Prosent

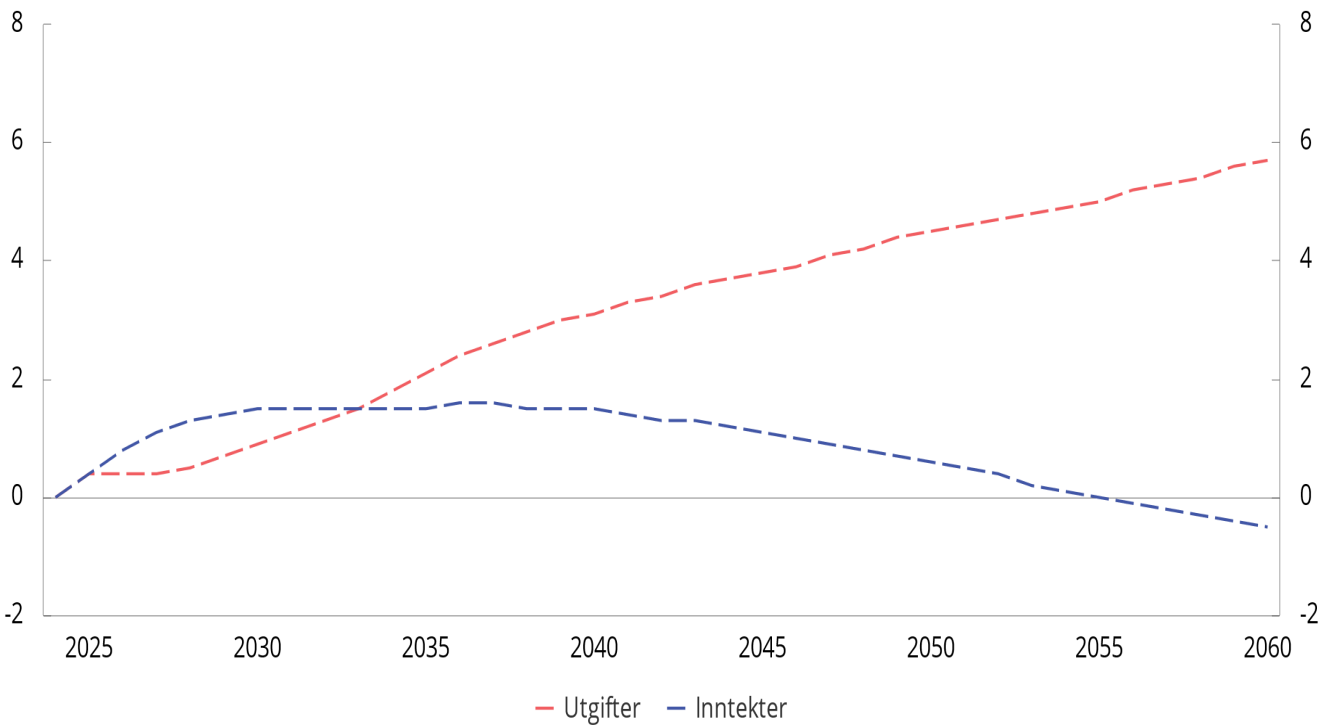

Statsbudsjettets inntekter og utgifter

Inndekningsbehov i finanspolitikken. Offentlige utgifter og inntekter frem mot 2060.

Andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent

Kilde: Finansdepartementet.

Utfordringer

- Tenkningen må endres
 - Arbeidskraft
 - Produktivitet
- Budsjettprosessene rigget for årlig fordeling av «nye» penger
 - Mer innfasing – til hva?
 - Handlingsregelen: Fra eventyr til byrde fra 2030
 - OECD+IMF: Mellomlangsigte utgiftstak
- Øke tilgangen på arbeidskraft
 - Redusert etterspørsel: Normer, krav
 - Økt tilbud: Incentiver, arbeidsmarkedspolitik.

Finansdepartementet